

Előfizetési árak:
 Egész évre 10 frt — kr.
 Félévre 5 „ — „
 Negyedévre 2 „ 50 „
 Egy hónapra 1 „ — „
 Egyes szám 4 kr.

Megjelenik mindennap,
 vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÉPÁRT KOZLÖNYE.

Szoroskötőség

Kindóhivatal:

F. S. Simonffy-ház
 a városi házával szemben

Hirdetések a legnérsé-
 keltebb árszámítás mel-
 lett vétetnek fel.

A belügyminiszter és az állami közigazgatás.

Debreczen, január 29.

Magyarország új belügyminisztere Perczel Dezső Bonyhádon választói körében beszámolóit tartott, mely egyuttal programbeszédje is volt. — A belügyi költségvetés letárgyalatván, a miniszternek nem lett volna egyhamar alkalma, hogy terveit a nyilvánosság előtt bővebben fejtegesse, ezért felhasználta azt a kínálkozó pillanatot, hogy elmondja mindazt, mit a jövőre nézve tervel, vagy szándékozik megtenni.

Az a határozott, biztos, tiszta és józan hang, mely a belügyminiszter beszédéből rögtön szembe tűnik, bizonyára csak azokat lepte meg, kik eddigelé az ő működését vagy nem kísérték méltányos figyelemmel, vagy pedig az elfogultság szemüvegén keresztül nézték azt.

Mert ő nemcsak mint a szabadelvű párt egyik oszlopos tagja vett élénk részt a *közigazgatási ügyekben*, hanem politikai pályafutása legelején is már erőteljes tehetségét ép ez ügyeknek szentelte. És minden tettét, minden cselekedetét szilárd elhatározás, férfias erély jellemezte.

Mint a közjogi kiegyezés alapján álló és a szabadelvűség elveit valló kormány tagja, a követendő általános politikai irányról nem kellett nyilatkoznia. Természetes is, hogy ugyanazokat az elveket fogadja el, melyeket Bánffy báró miniszterelnök a kabinet bemutatkozása alkalmával a Házban már bőven kifejtett.

Annál behatóbban foglalkozott azonban a szakmájába vágó kérdésekkel. Aki végig olvassa a beszédet, az azt a nyugodt meggyőződést szerzi, hogy nem volt egyetlen momentum sem, mely a miniszter fiyelmét elkerülte volna. Az egyházpolitikáról szólva ugyanazon hangnemben beszélt, mint a kultuszminiszter, Wlassics Gyula; nem háborút hirdetett, hanem békét; a nélkül azonban, hogy a liberális elvek *lényegükben* a legkisebb csorbát is szenvednének.

Fontos és igen helyes a miniszternek az a nyilatkozata, melyet az állami anyakönyvvezetésről tett.

Miután a miniszter még a kötelező polgári házasságról és a másik még törvénynyé nem volt egyházpolitikai javaslatokról is elmondta véleményét, áttért a *közigazgatási reformok* tárgyalására. A s orgalmas munka képei itt a miniszter jelszavát.

Azokra az alapfundamentumokra, melyeket elődje oly bizton helyezett, akarja bizni az előkészítendő épületet. De nem szeretné azt, hogy munkájában megzavarják, vagy hogy átsák, miképen rakja a követ köre. Kész dologga áll a törvényhozók elé. A egyes javaslatokat

nem külön-külön, hanem együttesen bocsátja majd a törvényhozó testület ítélete elé. Így összegezve, a kép tisztább lesz, s az ítélet, kritika is teljesebb, helyesebb.

A miniszter beszéde folyamán, miután részletesen foglalkozott az egyes közigazgatási reformokkal, a földművelés-ügyről, igazságügyről is megemlékezett.

Ime, nagyjában véve felsoroltuk a miniszter beszédének kimagasló pontjait. Az a lelkesedés, mely a választókat a beszéd után eltöltötte, őszinte és megérdemelt volt. Perczel Dezső minden frázis nélkül tartalmas programot adott; s mi igen örülünk annak, hogy Magyarország belügyeinek vezetését ily széles körű, buzgó szakemberre bízták.

— **A prot. egyházak uniója.** Jeleztük, hogy a Sárospatakon megjelenő Örökké lelkésítő cikket közölt közelebb a hazai protestantizmus uniójáról a milleniumra.

A száz év óta kísértő eszméhez hozzá szól a Debreczeni Protestáns Lap is; illetőleg e lapban Balogh Ferencz hittanár. Azonban az újra fölvetett eszmét nem tartja jelen körülmények között sem időszerűnek, sem kivihetőnek. Az érdekes ezikkely tartalma röviden következőkben vonható össze:

Az író szép eszme vezérli, de legfőbb baja, hogy az egyesülés (Unio) háttérén mozgatóul politikai gondolat áll: a magyar nemzet erősödése, s ezikke végén ki is mondja az antitémát arra, ki e nemzeti eszmét nem pártolja. Ily háttér felállással politikai végcél és eszközzé válással az egyesülés végre nem hajtható, ily főcél hirdetése magában hordja a szülemlésben a halált. Egyházi unió csak vallási talajon indulhat meg. Épen nem lehet oly könnyen — két sorban — átsiklani az akadályokon — s azt mondani rájuk: azokka hamar leszámolhatunk. Az a hamar már régibb félszázadnál, sőt idősebb száz évnél is.

Az egyesülésnek belső és vallási szükségleten kell érlelődnie. Nem egyesültünk a szerencsétlenségek, közös elnyomatás éveiben, nem egyesültünk az 1790/91-iki 26. t.-cz. megszületése felemelő idejében; nem egyesültünk 1808-ban, a napoleoni harcok Ausztriára törpítő hatása alatt. Majd em egy félszázad múlva a forradalom utáni bus korszakban kísérletként Pesten létre is jött a közös theol. főiskola és 1865-ben az ágostai testvérek Pesten tartott konventje beszüntette azt. Egy két emberen kívül nem lelkesült érte a nagy egész, nem a százezrek. Most az évezer küszöbén felvett-tet: az egyesítő, a tudomány terén összeforrasztó, igazán szép és nagy eszme, a protestáns egyetemé Debreczenben. Van-e legkisebb jel, vonzódás, akarat-forgács az evangélikus kerületekben arra is fordítani szellemi és anyagi erejüket?

Nem egyesültünk a kedvező évek alatt, mikor a megújodás és szabadság ínyalma lengedezett mindenütt, az 1848-at előkészítő nagy időben

Jött az ember nem láta vihar, az Uniót is igazító eszközü használták fel a magyar nemzet ellen. De vajjon a nemzetiség-k mostani lazás perceiben időszerű-e az? Nygyn, sőt kétszer meggondolandó, nem lesz-e új úszók az engedni nem akaró elem felszítására?

E ötérbé nyomul az a kérdés is: kívül egyesülünk? Ma nem létezik országos ágostai

hitvallásu egységes egyház. A kormány megengedte Erdély törvényes Uniója után, hogy az erdélyi luth. egyház külön válva maradjon, mint negatívója a magyar haza egységének az evangélikusok zsinatát a százok nélkül engedélyezte, mintha most is az 1791-iki pesti és budai zsinat kora volna. A ref. öt kerület a debreczeni zsinatban egy országos egyházzá fordította: az ágostai kettő maradt, két törvénykönyvvel, két szellemmel. Sőt a zsinat által egybeolvasztatni tervelt nagyobb fél belső szakadási bajban szenved, karhatalomra lesz szükség s az a vallási erkölcsi köteleket kínosan érintendi. Egy schisma fenyegeti, vallás leple alatt, nyelvi és nemzeti szakadály a zsinati luth. egyházat.

Az egyházi egyesülést a theologiai közlekedésnek kell megelőzni; theologia nélkül, pusztán világi kar, Uniót létre nem hozhat.

A római egyház állandó jellege az egyesítés. Ő akar magához uniólni görögöt, oláht, orosz, örményt, szerbet stb. sőt minket is, de ez a legnehezebb feladat. A reformáció nem az Unio egyháza, a szabadság nem alkuszik és nem enged.

Az az Unio, hogy a reformátusságot a lutheránusság, vagy megfordítva, nyelje el, nem Unio, hanem önmegsemmisülés. Ilyet pedig egyik fél sem akar.

— **Bánffy miniszterelnök.** Bécsben tegnap reggel Cziráky gróf külügyminiszteri osztályfőnök látogatását fogadta. Azután Szécheny Antal gróf főudvarnagy tette meg a kormányelnöknel már tegnap bejelentett látogatását és Bánffy minisztere nőikkel hosszabb ideig érkezett, mely alkalommal igen valószínűleg a politikai kérdések képezték az eszmecsere tárgyát. A kormányelnök déli 12 órakor Rainer főhercegnél, fél 1 órakor Károly Lajos főhercegnél tette meg tisztelő látogatásait.

— **Belföldi hírek.** (A belügyminiszter leleltése.) Perczel Dezső belügyminiszter választókerületek székelyén, Bonyhádon, tegnap küldtségeket fogadott. Délen részt vett a tiszteletere rendezett ebéden, a melyen 200-an jelentek meg. — Ellene Kaas Ivor báró lép föl néppárti programmal. Hírlik, hogy Prayer Hugó a függetlenségiek jelöltje, vissza lép. — (Az unjoncozozási törvényjavaslat) A képviselőház közvetlenül a vallás- és közoktatásügyi tárca költségvetésének elintézése után tárgyalás alá fogja venni ez idej unjoncozozási törvényjavaslatot. Sürgőssé teszi a javaslat tárgyalását az a körülmény, hogy az unjoncozozás foganatosítására vonatkozó előzetes intézkedéseket már február hó folyamán meg kell tenni. Az unjoncozozási törvényjavaslat tárgyalása előreláthatólag hosszabb vitára fog alkalmat szolgáltatni. — (A nemzeti kaszinó) igazgatói állására Károlyi István gróf helyébe a legtöbb szavazat Hólán Ernőre adatott be.

— **Külföldi hírek.** (A király részvete.) A király Károly külügyminiszter utján részvétét fejezte ki Giers, elhunyt orosz külügyminiszter özvegyének. Giers csütörtökön temetk. — (Giers utóda.) Giers utódjaul, a ki az utóbbi időben még a folyó ügyek elintézésébe sem folyt be többé, a nemrég kinevezett Lobanov-Rostovski herceg berlini nagykövetet és Stael londoni nagykövetet emlegetik. — (A francia kabinet megalkulása.) A francia kormány a következőg alakult meg: Riboux miniszterelnök és pénzügy, Trarieux igazságügy, Hanotaux külügy, Leygues belügy, Poincaré közoktatásügy, Dupuy-Dutemps közmunkaügy, André Lebou kereskedelem, Gaudeau földmive és, Chautemps gyarmatügy, Jamout

hadgy és Besnard tengerészet. — (Japán-kínai háború.) Nodzu japán tábornok Yokohamába azt jelenti, hogy a Lukov Ariskang tatár, Mandzsúországnak keleti részében tekvő Kirin tartomány határáról, az 5. hadosztály táborába jött és a kínaiak vad fosztogatásáról hozott értesítéseket. Egyidejűleg azt ajánlotta, hogy Mukden megtámadására 60,000 embert bocsát rendelkezésre, hogy a kínaiakon a kegyetlenségeikért bosszút álljanak. Ariskangot előzékenyen fogadták. Visszaadták uti költségeit és ajánlatát visszautasították ugyan, de jelentéseket kértek tőle az ellenség állásáról. A távirat hozzát teszi, hogy Hai-Csengben, Dia-Yangban lakó bennszülöttektől több kérvény érkezett be, melyekben azt kéri, hogy a japánok az országot megszállják.

Az utadó kötelesek összeírása.

Debreczen, január 29.

Debreczen város tanácsa az állami egyenes adót nem fizető utadó kötelesek egyének összeírása s utadó kötelezettségük lerovása tárgyában alkotandó szabályrendeletet elkészítette és annak tervezetét a folyó hó 31-én tartandó bizottsági közgyűlés elé terjesztette tárgyalás végett. A javaslat lényegesebb pontjai a következők:

Debreczen szab. kir. város területén a közutakról és vámokról szóló 1890. évi I. t. cz. 25. §-a értelmében teljesítendő utadó tartozás rendszerint megváltás útján rovandó le.

E megváltásra köteleztetik, minden 18 évet már betöltött, de 60-ik évét még túl nem haladott férfi, ki e város bel- vagy külterületén lakik, s kinek neve az egyenes adót fizetők lejtromában elő nem fordul.

Ezen tartozás alól mentesek:

azon tanítók, ugyszintén azok családjai, kiknek évi fizetése 30) frtot meg nem halad, valamint a helybeli tanintézetek rendes hallgatói, személyeket illetőleg;

a pénzügyőrök a szemléseket is ideértve, a va-uti pályőrök, a törvényhatósági és községi hajdúk, a fegyházak, államfogházak, börtönök és fogházak őrei, az erdővédek, városi és mezei rendőrök;

a testi vagy lelki fogyatkozásban szenvedők;

a közsegélyre vagy alacsonyára szoruló; az idegenek, de csak abban az évben, a melyben az országba költöztek;

azok a szegődött szolgák, csalédek, személyeket illető eg, kik szolgálataikat másnak adván rendelkezés alá, azokra nézve szabadon nem rendelkezhetnek.

A váltás árát két évről két évre a törvényhatósági közgyűlés állapítja meg, a közuti költségelirányzatról szóló határozatában.

A polgármester az összeírás 15 napi közszemlére teszi ki, mely idő alatt azt a polgármesteri hivatalban bárki is megtekintheti szóval, vagy írásban felszólalhat egyeseknek a névjegyzékből kihagyása vagy pótlólag felvétele czéljából.

A váltásösszeg minden évben május hó 1-én egy összegben válik esedékessé és a fizetési meghagyás kézbesítésétől számított 15 nap alatt fizetendő. Ugyanezért a városi tanács adóügyszolgálata a fizetésre kötelezetteket az adó év május hava végéig írásban meginteni köteles. A fizetés a városi adópénztárnál teljesítendő.

A fizetési határidő lejártával a végrehajtási eljárás veszi kezdetét, mely az utadó többi nemére nézve érvényes szabályok szerint történik.

Ha a pénzbeli tartozás július hó végéig befizetés vagy végrehajtás után be nem folyt, a tartozás munka által rovandó le a pénzbeli tartozás aránya szerint.

A pénzbeli tartozásba az eljárási költségek arányos része is betudandó.

Az utmunkáról elmaradottakat az utbiztos a mérnöki hivatalnak azonnal bejelenti, a mérnöki hivatal pedig az elmaradottak névjegyzékét a rendőrkapitányságnál haladéktalanul megküldi.

Az elmaradás a rendőrkapitányságnál igazolható.

Az igazolatlanul elmaradottak az utadó természetben való leszolgáltatására a rendőrség útján hatóságilag kényszerítendők.

Azoknak, kik a város területéről a végrehajtási eljárás után távoztak el úgy azoké is, kik ezt megelőzőleg mentek el, de tartózkodási helyük ismeretlen, utadó tartozásai törliendők.

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

Anyai szeretet és hithűség.

— Debreczen város közlevéltárából közli: Z. L. —

A szatmári békekötés után ismét szomorú korszak következett a magyar protestantizmusra. Az újonnan szervezett helytartótanács az elnyomás kielégíthetetlen politikáját alkalmazta mindkét hitvallást követő protestánsok ellen. Temp omok, iskolák elfoglalása, predikátorok, tanítók elűzése, hívek áttérítése erőszakal és szép szerivel napirenden volt.

Az üldözöttek nem fordulhattak többé pártfogásért Erdély fejedelméhez és protestáns rendeihez Hasztalan hivatkoztak hitüknek és vallásuknak véruik ontásával szerzett szabadságára, békekötésekben biztosított jogaira. A viharzó tenger közepén csak Debreczen állott még mint szikla sziget erősen, menedéke, remény-sége a Tiszai-vidék hajótörött kálvinizmusának. Legerősebb paizs pedig százféle megfélemlítés, csábítás ellen Istenbe vetett bizalom, apák hitéhez való hűség volt egyedül.

Az első keresztyénység nagy hitvallóinak a reformáció bajnokainak hősiesség, bátorsága, családlatos szerelme Krisztus iránt, töltötte be csakugyan e gyászos korszak szenvedő protestáns nemzedékének is a szivét. Hitének nemese tüze fényesen világít keresztül ama szomorú idők sűrű sötétségén.

E nemzedékhez tartozott Pap Erzsébet asszony, Nagy-Bányára való Milkovicz uram, tanácsai renden ülő pápista embernek buzgó kálvinista felesége.

Megérdemli ez a derék asszony, hogy nevét kiemeljük a feledés homályából. És emléke úgy éljen és világítson, mint a szenvedéseket tűrő anyai szeretetnek és a hithez mindenké föltt való ragaszkodásnak példányképe.

Ez erős és nagy lelkű asszonynak nevét, emlékét, anyai szeretetének, hithűségének nemes cselekedetét azok a megsárgult, molyette levelek őrizték meg, melyeket a fia lelkiüdvéért aggódó édes anya és az ő predikátor tanácsadói küldöttek Debreczen város főbirájához és tanácsai rendeihez, ezek atyai pártfogásába ajánlván az ő bujdosó szeretett gyermekét.

Megható szép történet szól e levelekből, melyeket pár nappal ezelőtt fedezett fel a városi levéltár padlásról lekerült iratai között Széll Farkas kir. táblai tanácselnök. Ime, itt következnek:

Az első levelet „Bölcösi Mihály“ a felsőbányai reféta ecclesiának méltatlan lelkipásztorá“ írta, 1726-ban — következőképen:

Az Ur Isten mindennemű áldásával, lelki testi békességgel szeresse Tekeutts Nemets Urain Ktkk és a maga Dicsőségének Székét Kegyelmetek Szép hírrel tündöklő s virágzó Szép Ecclesiájában állandó képen erősítse meg, szívesen kívánom!

Tekintetes Nemzetes Urain! Az Istennek az Övéi felől öröktől fogván való Végezésének igen igen állandóságát mutató dolog az, hogy valakiket az Atya a Fiaunk adott, senki szokat az ő kezeiből ki nem ragadhattya és semmija azokat Istennek szerelmétől, mely vagyon a Js Christusban el nem szakaszthattya: melyről való Példák a mint voltak, úgy mindeukor is tétetnek jegyü! Istenből előttünk.

Ide tartozó Példáok látatik lenni ez is: Városunkban Attyára nézve Romano Ca-

Nyulak.

A piacon sétálva egyik hentesüzlet ajtójában néhány nyulat látek kifüggesztve. Egy pár gyermek bámulja vékony pénzü, vagy fülü kis állatokat, talán ép a nyul pecsenye jóságáról vitatkoznak; én is közbük állok e kis bámulóknak s gyermekes kíváncsisággal nézegetem a nyulakat. Milyen szomorú képe van mindeneknek, hogy leri pofácskáikról a haláltusa kinja, szegény ártatlan kis arczaik mennyire el vannak torzulva. Homlokaikon szinte látom a végső erőlködés verejtékét, sebhedt lábaikról a kétségbeesett futásra gondolok. Szinte megcsap orruk gyors fuvaime s hallom a futás és félelemtől dobogó kis szivecskék hangos verését.

Szegény kis nyulak! — sóhajtok föl, — mily szerencsétlenek vagytok, hogy kerültetek ide a tarka virágos mezőre!?

Ugy tetszik mintha egyik nyulacska megszólalna, vagy csak a szive táján levő tátongó seb felelné helyette s mondja el szomorú történetét.

Mesét hallok. — Mesét virágos mezőről, melyben a kis nyul fölnekedett, bokrokról, melyek között párjával élt és társaival buvócskát játszott, gondtalan vidám, boldog életről, melyet ott eltöltött.

De sárgulnak a bokrok, nem költi már reggelenként madáréneke föl a kis nyulat; fázik a föld hulló levelekkel takarja be magát, de nem mindig fázik. Hát a szegény nyulak hogy ne fázának! A föld a lehullott levelekből készült paplanra hópihékkal tömött meleg dunát is kap, de a szegény nyulról senkisé gondoskodik. A hideg még hagyán, párjával egymás mellé fekszenek, úgy melegítik egymást, de a hóval együtt megérkeznek a vadászok is: kopók verik föl a berket s kürtök hangja váltja

tho'ieu, Anyára nézve Apostoli Szt Hitünk vallásunkbeli keresztén Nemets Tisztességbeli Asszonyi állattól született Milkovicz, da talán most magát Gyöngyössy Pálnak nevező s nevezetű Iju, az Istennek Lelekétől ingattatott indulattal viseltetvén, még gyermekie idejében kezdett Apostoli Szt Hitünk Vallásunk mellé ragaszkodni, mely Istentől benne támasztott inclination látván édes Anyja, míg lehetett gyermekét keze alatt marasztani, serény forgo ódással igyekezett tanításában.

Mely munkától végre akarván az Asszonyi állatot Férje teljességgel elfogni, esett az Ifjunak gyenge állapottyaon bujdosásra való járása: Kit is az Isteni jóra vezérlő kéz igazgatóván, sok hányattatási után a Nagy Elyedi virágzó Collegiumba, holott is édes Anyjának okos és igen vigyázó, s gondos, de egyszersmind sok megbántódással egyben ereszkedett gyámogatása lévén hozzája, minek utánna az egynéhány esztendő elfojása alatt az Scholabeli Classisokat szép épülettel percurrálta és absolválta volna, jutván értésre, hogy általán fogva Athya utánna szándékozott (melly az Attyának, tudjuk mi is azt, hogy rá volt parancsoltatva) Ott való maradáshoz nem bizhatván, magát újonnan bujdosásnak fogta és Istennek mellőle el nem távoztott kezei szállították által, Kegyelmetek Istentől mindez ideig az igen nehéz dolgok között is megerősített atyai kezek által a vezetés ékességgel virágzó Isten veteményes kertében.

Holott is hét esztendő elfojása alatt a Scholai tudományokban nagyobb erőben való épületet vévén (melyet örömmel értettünk) a Praxisban lévő Pensumot letette és már arra menendő volna hogy a Scholai szép ifjuságnak seregeiben aggregáltatók:

Ugy vagyon szülei nem o'ly szükült állapotban lévő emberek, hogy annyira nem érhetnének; mert Attya Magistrátusi karban forgott ember, de mert hogy intentuma ellen vagyon

föl a madarak énekét, a kis nyulak körül vannak véve. Fut mindenik, a merre tud.

De haj, a bokrok elpártoltak, nem adnak oltalmat többé, az én kis nyulam sarkában érzi a kutyákat, fut-fut a kétségbeesés minden erejével, a fentartás ösztönének minden erőfejeztésével. De csakhamar lankadnak tagjai, a tér is szűkül, minden ut el van előtte zárva. Nehány percig folytatja még az eredménytelen küzdelmet, míg végre megadja magát: megáll, behunyja szeméit s várja a megváltó golyót.

Ne panaszkodj tovább szegény nyulacska, az én sorsom is ilyen!

Az én gondtalan boldogságom talán még rövidebb életű volt, mint a tied, korán kivert abból engem is a sors. Üldöznek, hajszolnak engem is s elszántan küzdök a létért. Talán nincs messze az a perc, midőn kimerülve és kétségbeesve — mint te — felhagyok én is a küzdelemmel és megadom magam.

Polonius.

Farsang.

Tájékoztató.

— Farsang tart január 7-ikétől, azaz vizkereszt napjától február 26-ikáig, azaz hamvazó szerdájáig.

Február 1. Jogász-estély a Margit-fürdőben.

Február 2. A kőműves-egylet táncvizsgálma a Margit-fürdő-teremben.

Február 3. Fodrász segédek bálja a „Margit”-fürdő-teremben.

Febr. 9. A kereskedők bálja a Bika-teremben.

Febr. 16. A színház műszaki személyzetének általános táncvizsgálma a „Korná”-ban.

Febr. 16. A jogász- és tisztviselői kör-táncestélye a Bikában.

* A jogász és tisztviselői kör farsangi táncestélyére lázasan folynak az előkészületek; a rendező bizottság felküldte egyik tagját Budapestre, hogy ott személyesen rendelje meg a díszes kotillion-jelvényeket. A meghívók is szétküldtetek a társadalom legszélesebb rétegeibe; ha mégis felelősségből vagy tévedésből

nem ment minden helyre meghívó, sziveskedjenek az illetők a jogász és tisztviselői kör pénztárosahoz, Harmath Gergelyhez fordulni, aki ugy ezen, mint a bála-ra vonatkozó minden más ügyben készséggel áll a közönség rendelkezésére, mindennap d. u. 5-7-ig a körnek Rózsa-téri helyiségében; ugyancsak a kör pénztárosa fogad el előjegyzéseket a páholyokra is.

* Jogász-estély. Alig pár nap választ el a jogászesztélytől, a mit 14 joghallgató rendez február hó 1-én a „Margit”-fürdő-teremben. A meghívók már szétküldtetek s a rendezőség ez uton is kéri mindazokat kik meghívót tévedésből nem kaptak, forduljanak a rendezőség bármely tagjához. — Az estély a joghallgatók segítő egyesülete és a debreczeni országos diák-kongresszus javára rendezett és így a jótékony célra való tekintettel felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. Jegyek Szent-Kiráyi Tivadar, László Albert és Békés Lajos (térfi divatkereskedés Főpiacz, dr. Ujfalu-sy-ház) urak üzletében kaphatók.

* A p-ladányi izr. nőegylet bálja február hó 3-án Püspök-Ladányban a helybeli izr. jótékony nőegylet javára a nagyvendéglő-termeiben táncestély lesz. A rendező-bizottság tagjai: dr. Bleyer Miksa elnök, Bródy Lajos alelnök, Fúzi Kálmán titkár, Vincze Izsó pénztárnok, Beyer Sándor, Mauner Vilmos, Nagel Vilmos, Hasenteid A. Madár Ignác, Pesch Lipót, Weisz Gyula, Kamara Mór, Nagel József, Waltner Zsigmond. Beléptidij személyenként 1 frt, családjegy 2 frt. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak s hirlapilag nyugtáztatnak. Kezdeté este 8 órakor.

* A Hajdu-nánási önkéntes tűzoltó-egylet saját pénztára javára 1895. év február hó 10-ik napján, azaz vasárnap a Fejes János ur termében zártkörű táncvizgalmat rendez. Beléptidij személyenként 60 kr. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. — Ételekről és italokról mérsékelt aron gondolkodva leend. Jegyek 6 óre váthatók Kovács Lajos ur gyógyszerertárában, az őrszobában és este a pénztárnál. Kezdeté 7 órakor.

Irodalom — Művészet.

* Beteg emberek. Szüts Jenő debreczeni fiatal hirlapíró egy kötet novellára hirdet előfizetést. Szütsnek ez előtt két évvel megjelent „Szivtörténetek” című kötetét jól fogadta ugy a közönség, mint a kritika. Az első siker által is bátorítva, a fővárosi lapokban azóta megjelent novelláinak java részét összegyűjtve „Beteg emberek” cím alatt szándékozik kiadni. „Beteg emberekről írok kötetben — mondja az előfizetési felhívás, — a kik maguk szerzik betegségeiket, s ha van bennük egy csepp józanság: akkor meggyógyulnak, de ha nem tudnak az ár elől kitérni: akkor belehalnak.”

Szütsnek első munkája is teljesen megnyerte az olvasni szerető közönség tetszését, annál valószínűbb, hogy kapós lesz ez az új kötet, mert hiszen Szüts e két év alatt is rohamosan fejlődött, jóra való tehetsége megismosodott, a miről különben a debreczeni közönségnek bőven volt alkalmja meggyőződnie, — a helyi lapokban megjelent novellái révén,

A „Beteg emberek” díszes kiállításában, 9-10 iv terjedelemben márczius hó közepén fog megjelenni. Előfizetési ára 1 frt. Gyűjtőknek 7 előfizető után — tiszteletpéldányt ad a szerző. Az előfizetési pénzeket márczius 1-ig kéri beküldeni a „Debreczeni Hirlap” szerkesztőségébe.

Ajánljuk a tebenséges, törekvő fiatal író és kötetét az olvasni szeretők megérdemelt pártfogásába.

* A szőke asszony A „Könyves Kálmán” magyar irodalmi és könyvkereskedési r. t. e. címmel bocsátja az olvasó közönség rendelkezésére Marco Praga, a hírneves olasz regényíró legújabb regényének magyar fordítását. A szőke asszony regénye érdekes meséjével, szellemes elbeszéléssel bizonyára nagy tetszésben fog részesülni mindenkinek, ki azt elolvasta. A rendkívül csinos kiállítású kötet ára füve 1 frt 50 kr, elegáns vászonkötésben 2 frt. Kapható a fenti kiadó-czégről, Debreczenben pedig László Albert könyvkereskedőnél.

fiának dolga maga annyival inkább nem és az *Anna is tellyességgel elfogattatott férjétől* hogy fia dolgában segítséggel lehessen.

Ezen keresztül Asszonyi állat Tekéntetes Nemzetes uraim! nem szűrvén meg minden utakat módokat elkövetni és megpróbálni azért hogy Fia állapotját Kegyelme ek Tekéntes Nemzetes személyek eleiben terjeszse.

Nem első és utolsó sem lesz azok közül, kiknek ily dologban való felsegítésekben Tekéntetes Uraim Kegyelmetek a jó tétémnyre szokott Atyai kezeit kiterjesztette.

Méltóztassék azoknak serege közé számíltatni ez Ifjuis. Vegye azt az Istenes jó tétémént, hogy a Deáki (egy olvashatatlan szó) teljes számban lévő és terhes gondviselést kívánó Ifjuság seregében állíttassék, lévén hozzája arra a gradusra megkívántató *habitusának obtinálására* Istea előtt kedves jótémémén Tekéntetes Uraim Kegyelmetektől.

Melyről ezen keresztül Tisztességbeli, Gyermeké idvességé dolgát világi minden dolgait felett féltő jó Anya kívánta magais ezen hosszas és Ktk Tekéntetes Szeméjét fárasztó írásom mellé tölt Instantiájával Kegyelmetek Atyai orczáját imploralni stb.

Ez ajánló levélhez csatolta maga levelét az édes anyja, hogy, mint írta, maga szájával is szóljon a tekintetes tanács előtt. Ez a levél így hangzik:

Hogy az Irgalmasságnak Istene Tekéntetes Nemzts Uraim Kegyelmeteket maga Dicsőségére Szt. Ecclesiájának Gyámolul éltesse és békességes étellel ez étre és az idvességre megkívántató bőséges á dássival szeresse szivesenn és alázatosann kívánom!

Tekéntetes és Nemzts Uraim! jóllehet magam, és a Christus Jézus Dicsősége mellett bujdosódó édes Gyermekem dolgában nem volna illó a feljebb eltölt hosszszas írás után Kegyelmetek Tekéntetes Nemzetes Szeméjét fárasztanom, mindazon által ezen alázatos Instantiam

által akarék mégis mint *magam számmal* Kegyelmetek Tekéntetes Személye előtt szólni:

Hetedik esztendeje mióta én édes *gyermekemnek orczáját nem látlatom*, gyngeregben ment s bujdosék ki az én *tetszésemből* kezeim alól, jóllehet nem kicsinelt tájadalommal, mindazonáltal az én Isteneentől engemet megerősítő Hittel bírván élet és halál között is kibocátam kebelemből bujdosásra, gyermekiegyenge gyámoltlan állapotját *bizván a Mindenhatónak gondviselése alá*.

Az Ur bünös Szolgáló Leányának méltatlan Szeméjét megtekéntette és a Pusztában bujdosódó *Hágárnak*, midőn *Ismaelit* a Szomjuval való megharító felvén suatná, *kulfejlet mutata*; mert midőn gyngereségében kezem alól, az én *akaratomra magát* bujdosásra kifozott gyermekemért igen sok-szor nyoszójama könyhullatásinnal áztatt m volna, téltvéa e világnak Pusztájában bujdosó gye mekemet olyan magára gondot vislhetetlen állapotjában, mind testi szükség, gyámotlananság által való elfogyatkozástól, mind pedig a lelki éhség és szomjuság által való megemésztesztől, az Ur bujdosó gyermekemnek *egyik kulfő után másikat mutatott: Áttal teltek az Isteni Szt Kezek Tekéntetes Uraim Kegyelmetek Atyai segítsége alá*.

Mért terhe nem Tekéntes Nemzts Uraim Kegyelmetek Személyét mindazokka, *menyit megbántódással voltam, kereszt viseléssel illet tettem* gyermekem dolgait *Férjemtől ő Kegyelmetől és azoktól, akik az illetén dolgokban fő ellen tartók*, — nem télt-m nek nem.

Az Ur mindédig *megvirasztalt* engemet *abban, hogy él*. H. Szeméjét én hosszszas időtől fogva nem áthattam, — és az Ur *besszedének tiszta tejjel tápláltatik*; ebon az Ur adott meg az időt *ő öme*; mert *öt élő gyermekeim közül az ő bujdosása által e jutott énnekem*.

Az Urnak nevében járultam gen nagy

alázatoson ez alázatos Instantiámmal mégis Tekéntetes Ur im Kegyelmetek Atyai orczája eleiben: Az Urért, kinek én ötöt ajánlottam és még ez ideig meg nyertem és az ő idvességéért, vegye Istenes tekintetben Tekéntetes Nemzetes Uraim Kegyelme ek árva gyermekemnek dolgát, mert én az ő *hozzávaló segítségtől elfogattattam minden módon*.

V gyen és vészen is Örökkévaló jutalmat Tekéntetes Nemzetes Uraim Kegyelmetek az Ur Jézus Christustól.

Én, mint ki magát egyébre nem ajánlhattya a mivel az Isteni kegyelem szerént birokk magamat arra ajánlom: Kegyelmetek Tekéntetes Nemzetes Szeméjéért és Istentől adott és hagyott szere messeikért Istennem előtt esedezni el nem mulatom marad én

Tekéntetes Nzts Uraimek Kegyelmeteknek alázatos szolgáló leánya
Pap Erzsébet.

A városi tanács atyai pártfogásáért esedező anyja levelét tiszteletes Miklósvári János uram nagybányai predikátor is hasonló levéllel támogatta.

Nem találtatik nyoma a levéltárban, vajon az ifjuok „deáki habitus iránt” succurált-e a Magistratus?

De nagyon valószínű, hogy az édes anyja kérésére megérett a szíve a főbíró urampak meg a anác-nak és Milkovicz (Gyöngyösy) Pál vadonatúj tógát kapott Debreczen város közönségének kötségén.

Mert hát Debreczen városa abban az időben egészei Maria Terézia koráig számtalan segédelmet osztott ki bujdosó predikátoroknak, szegény kávinista ekkézsiáknak és szűkölködő deakoknak.

Színház.

* Egy dalárünnepély viszontagságai kazagtatták meg tegnap este a szép számú közönséget. Ha Moser egy-egy jelenetben a dialógot az ujalmasáig megnyújtja is, bőven kárpótul bennünket azután a csel-kemény érdekes feldolgozásával. Azok a színészeink, kik Moser kedves bohózatában szerepeltek, tehát nekik javát hozták színpadra. Tapolczai a szopora beszédű, erősen öhített Hartvig alakját szeretetreméltó bonvivant-nak mutatta be, a ki tud „jó arcot vágni a gonosz játékhoz”, mint Moser népe mondja. A közönség lelkesen tapsolta egy őt, mint Nyilassyt Schnacke-ben produkált izmos humorral telt játékáért. Püspöki Brimboriusban nem tagadta meg egészséges jó kedélyét és méltán rászolgált ő is az elismerésre. Rózsahegy i pedáns német professor szerepében is annyi kedvességet produkált, hogy nem csodálkozunk a felett, ha Ludmilla (Bogyó Ilona) szerelmes lett belé. Ámbár Ludmilla, aki képtelen toilette-jében ugyan furcsa alak volt, nem hisszük, hogy más is szere tudna lenni — A sikerült összejáratott Bácsné (Vilhelmina), Cserny B. (Bertha), Sándor E. (Bolzam) és Pethes (Scheffler) egészítették ki.

* **Műsor-változás.** A r d a i Ida makacs torokbetegsége folytán a Szerdára hirdetett „Küzdelem a létért” cz. új színmű bemutatója ismét elhalasztatott s e helyett szerdán és csütörtökön a Zola híres regénye után készült „Pálinka” dráma kerül előadásra. Az erőteljes realismussal megírt darabot több mint 12 éve nem adták Debreczenben s így trakkra nézve újdonság számban megy. A főszerepeket Cserny B. Kiss Irén, Locsarekné, Bogyó Ilona, Tapolczai (Coupeau) Nyilasi, Püspöki, Krémer, Pethes, Péchy stb. játsszák.

NAPI HIREK.

— **Névnapi tisztelgés.** Tegnap tartotta névnapiját Eötvös Károly Lajos kir. tanfelügyelő. A tisztelgők sorában ott voltak dr. Wolafka Nándor cz. püspök prépost-plébános Csiky Lajos ev. ref. theol. tanár stb. Az ev. ref. tanítótestület nevében Dávid Mihály, a róm. kath. tanító testületében pedig Tóth László kir. tanító szolt. Utóbbi üdvözlő beszédében hangsúlyozta, hogy más megyebeli tanítók irigyelhetik a debreczeni tankerület derek tanfelügyelőjét. A tanfelügyelő meleg hangon válaszolt, biztosítván változhatlan jóakarataról és szeretetről a tanítókat. Laczkó Károly főreálisk. tanárnál is számosan megjelentek szerencse kívánataikat tolmácsolni. A főreáliskola és kereskedelmi akadémiá összes tanárai, a főiskolai tanárok között is számosan, a főreáliskola növendékeinek küldöttsége s még igen számosan kívántak boldogságot a közkedveltségben álló tanár nevenapjára.

— **Nevek és névváltozások.** Érdekes könyv jelent meg Hornyánszky Viktor kiadásában. Azokat a névváltozásokat sorolja el, amelyek 1800-tól 1893-ig helytartósági és miniszteri engedéllyel történtek. A névváltoztatók hosszú listája a statisztikusnak egész sor érdekes adatot szolgáltat. Mi ez alkalommal csak néhányat közlünk: Nem igaz a gúnyolódóknak az az állítás, hogy a névváltozások küönösen a történelmi neveket választják: Hunyadira mindössze huszonegy család változtatta a nevét, a Rákóczy nevet tizenegy, a Beresényi tizenkettő, Szilágyi tizenhatvan, Böcskay tizenegy, Kemény tizenhárom, Bánfy tizenhármas, Bethlent két, Króvi tizenegy család választotta. A legtöbb család helységneveket választott. A mesterségek neveit is nagy kedvvel keresték. Kertészre kétszáz, Molnárra kilencvenegy, Szabóra nyolcvanhat, Szűcsre huszonhárom változtatta nevét. — A legtöbb név kezdőbetűje a régi név kezdőbetűjével azonos. A nemzetek és nemzetiségek neveit is szívesen választották. Míg azon a Magyar nevet csak vagy negyvenen választották, Németre ötvennégy, Hor-

vátra hatvankét család változtatta a nevét. Tóti is akad tizenegy, Török negyven. A keresztnéveket is sokan foglalták le vezetőnévnek s a színek iránt is nagy fogékonysággal viseltetnek a névváltoztatók. A színek közül a legnépszerűbbek a Fekete, Fehér és Vörös nevek. A lelki tulajdonságok neveit is elegendő választják. — A Bátor, Vidor, Nemes sűrűn fordulnak elő a tizenöt ezer megváltoztatott név között. De a lehetetlen nevek közül is nem egynek akadt találója. Nem említnék egyet sem, hátha rosszul esnék olyanok, a ki a maga nevét a lehető leghetéseggel tartja.

— **Eljegyzés.** Róth Lajos bécsi utazó eljegyezte Czapek Péter cs. és kir. katonai karmester bájos és művelt leányát Klára kisasszonyt.

— **Az egyetemi hangverseny ügyében,** a mint egy, véletlenül hozzánk tévedt meghívóból értesülünk, még mindig a kezdetnél vannak. A meghívó szerint a hangversenyt rendező végrehajtó bizottság f. hó 30-án d. e. 11 és fél órakor a „D. H.” szerkesztőségében ülést tart, melyen a hangverseny helyét, napját és programját akarja megállapítani a Beráth Flóra k. a. és Márk Endre nr. elnökölte alatt összeülő bizottság. Egyébiránt úgy hallottuk, hogy nagyon sok műkedvelő fölkerült a hangversenyen való közreműködésre.

— **Kereskedő bál.** A február 9-én megtartandó kereskedő bálra előjegyzett páholyok február 3-dikáig vasárnapig kiváltandók. Azontul a kinem váltott páholyok az újabb jelentkezőknek rekintetnélkül a már előbb történt előjegyzésekre kifognak adni. A rendezőség.

— **A debreczeni gazdasági egyesület választmánya** jövő vasárnap délután 3 órakor a gazdasági tanintézetben ülést tart, melyre nemcsak a választmányi tagok, hanem az egyesület összes tagjai meghívotnak.

— **Temetés.** Ma délelőtt 11 órakor temették el néh. özv. Szűcs Istvánné német-ujfalvi Simonffy Terézia urnót. A széles kiterjedettégű gyászoló család tagjain kívül is nagy számmal jelentek meg a köz. tiszteletben állott agg urhölgy temetésén. A Kossuth utcai templomban tartott gyászteremtés után a koporsót a Kossuth-utcai temetőben lévő családi sírboltban helyezték el.

— **Szocialisták vidékünkön.** A szocialistakolompot, kiről a D. R. U. p. iadányi tudósítói már megemlékezett, elfogták. A neve Duró Aron s nála revolvert, több rőpirat-példányt s egy lisztát találtak, melyen a kirabolandó egyének voltak érték szerint osztályozva, feljegyezve. Ugy mondják, hogy a névsort a helybeli uradalmi bérlők nyitják meg. A csendőrök állandóan talpon s kémszemlén lévén, a többiek összefogdosása is rövid idő alatt várható. Jól tennék azonban ha nem csupán a néhány szál csendőre támaszkodnánk, mert hiszen, ha mint hirtlik, a zendülők első sorban is táviró-sodronyt metszenék át esetleges zenebona esetén, az a néhány szál csendőr ugy sem védené meg. Jól tennék az intelligencia, ha tömörülne s valami afféle csendbizottmányt s polgar-őrséget alakítana, szervezne, s az ily nevű váratlan — mert vulkánikus természetű — kirőrészeknek ekként elejét venné. Saját érdekében, édes mindnyájunknak érdekében járna így el, s egyáltalában nem megmosolyogni való, hanem — legalább komoly emberek előtt — komoly megfontolásra méltó dolog.

— **Mézeshetek.** Halifax ur néhány nap előtt csapodárságon kapta bájos nejét. Hó szszonyságot. — Nagsgár urfival szerelmessédt. A féltékeny férj provokáltatta a szélcsap házi-barátot. A szájdig Nap a párbajban súlyosan megbesült. A bodogtalan menyecske bánatában megszakgatta szép, fehér köntösét s parakzó könnyei etmosták viró szépségét. Tegnap reggel öszebékültek ismét s az öreg Téli, a jószágos após örömében csillgó kristályszemekkel hullatta tele a földet.

— **Elhalt tanító.** Tegnap t-mették el Nádudvaron Bodnár János nyugalmazott érdemkeresztos tanító. Az elhunytat ötven éves

szolgálati elismerésül nyugalomba vonulásakor érdemkeresztel tüntették ki, melyet tavaly Hajdumegye közgyűlésének színe előtt tűzött mellére a kir. tanfelügyelő. — Fialtal korában Bodnár óvodában is működött, így egyike volt az országban a legöregebb kisedővőknak. — Egyike volt a boldogult öreg azoknak, kiknek tiszteletére a „Gönczy-egyesület” az 1894. év augusztus havában diszgyűlést rendezett s méltatta érdemeiket. Ma már az akkori ünnepelelt 5 veterán közül hárman vannak életben: Szabó József, Tóth Lajos, Bagi László. Az ötödik volt néhai Domokos Lajos debr. tanító. Bodnár János a Gönczy-egyesületnek alapító tagja volt. Béke lebegjen hamvai felett!

— **A két perecz.** A főposta előtt állottak mindaketten. És pereczet árultak — friss sós pereczet, jó ropogós. De a járó-kelők nem hallgattak rájuk, — vagy tán nem hitték el, hogy a sós perecz olyan finom és olyan friss, denique nem vettek belőle. Eredmény nélkül ácsorogtak egy helyben. Pedig hideg volt és fáztak mindaketten. Hát hogy telmelegadjenek, hajba kaptak egy kicsit, mozgásba hozva a pereczes rudakat is. Hanem egy rendőr megzavarta ártatlan mulatozásukat. És most együtt elmélkednek a megfajthatatlan probléma felett: miért két a perecz nyáron jobban, mint télen? Mert a dutyiban ülnek — mindaketten.

— **Külső használatra.** T-strészek fájdalmi csuzos és köszvényes bajok és mindenemü gyuladások a „Moll-féle francia borszeszszel gyógyittatnak biztos sikerrel. Egy üveg ára 90 kr. Szétküldés naponként utánvétellel Moll A. gyógyszerész, cs. 9s. k. udv. szállító által Bécs, I. Tuchlauben é A vidéki gyógyszerházakban és anyagkereskedésekben határozottan Moll-féle készítmény kérendő az ő gyári jelvényével és aláírásával.

Városi és megyei ügyek.

* **Gazdák küldöttsége** Az ondódi és ujosztású fődek tulajdonosai nagyobb szabású mozgalmat indítottak azon új terhek könnyítése érdekében, melyek a birtokosokra az új mezőrendőri törvény életbeléptetése következtében nehezedenek. Elczelből vasárnap népes értekezletet tartottak az érdekelt gazdaságok tagjai a timártársulat árucarnokában. Az új törvény szerint minden község föléketett hatósági mezőőrök köteles érezeteni a maga határát az illető földtulajdonosok költségé. Joguk van azonban a 100 holdnál nagyobb birtokok tulajdonosainak ahoz, hogy saját de szintén föléketett mezőőrökkel őriztessék földjeiket. Idevonatkozó szándékaikat f. hó 31-ig tartoznak bejelenteni a tanácshoz. Az ondódi és ujosztású földtulajdonosok már 15 év óta földbirtokainak rendszeres őriztetése czéljából utca-gazdaságokat alkottak, a melyek miniszterileg és városi közgyűlésileg megerősített alapsabályokkal bírnak, s azóta földjeik őrizésére megkiváncsolt számban mezőőröket vagy csöszöket tartottak és tartanak s az ekképen előálló költségcsükségletet önkormányzatilag önmaguk állapították meg, vetették ki birtokarányban és szedték be, és pedig mindig kellő méltanyattal a birtokosok érdekeire; most pedig a hatósági mezőőri intézménynek az ondódi és ujosztású földeken szándékot érvényesítése esetén nagyobb költséghányad behozatalától alaposan tarthatni, e mellett megszűnnének az egyes utzagazdaságok is, mi által a birtokos polgároknak saját vagyonuk feletti önrendelkezési joga ismét jelentékeny csorbult szenved, ennél fogva ehatározták, hogy az eddigelő is alkalmasnak és czélszerűnek bizonyult állapot további fenntartásának érdekében szükséges minden lépéseket megtesznek. Ma délelőtt Kozzorus Lajos vezetése alatt nagyobb számú küldöttség tisztelt Simonffy Imre kir. tan. polgármesternél, előadva kivágságait a gazdáknak. Azt kéri ugyan, hogy a törény keretén belül továbbra is saját, felesketendő mezőőreikkelaőriztethessék birtokaikat. B-jelentették, hogy f. hó 31-ig írásbeli indokolt kérvényt nyujtanak be a tanácshoz ez ügyben s addig bevonják a mozgalomba a tanyabirtokosokat is.

Debreczen város a múlt esztendőben.

— A közigazgatási bizottság jelentése a minisztereknek —

Városunk közigazgatási, ipari, kereskedelmi, kulturális és mezőgazdasági életére vonatkozó számtalan adatot tartalmaznak azok a féléves jelentések, melyeket a közigazgatási bizottság közelebb tartott üléséből az illető szak miniszterekhez fölterjeszteni határozott.

E jelentésekből válogattuk ki a következő fontosabb részleteket:

A szegény- és árváügyek
Állapotát jellemzi, hogy a múlt félévben 274 közsegélyben részesült szegényünk volt. Ezek közül az ev. ref. ispotályban 150, a r. kath. 12 szegény kapott ellátást koldvási engedéllyel 112 szegény birt.

A vagyontalan árvák száma 2272 volt, a város által kezelt prot. árvatartó alapból 85 egész és 458 félárva illetményre fölvetett árva segélyezettett, továbbá 20 nyomorék és 7 havi tartásra kiadott árva. Közsegély nélkül szüléknél és magán jótévedőknél valamint cselédi minőségben volt 1670 árva. A róm. kath. árvaház 39 árvát nevelt és 12 árva iparostanonczot ruházott. A nőegyleti árvaházban 20 árvát tartottak. A vagyontalan árvák közül 963 volt iskola-köteles, kik közül 38 nem járt iskolába. A szegedi kiskorú árvák száma már csak 5.

A félév aiat 618 fiú, 530 leány, összesen 1148 gyermek született, ami 1000 lakosra 39% születésnek felel meg. A született gyermekek 14% törvénytelen ágyból származott. Meghalt 476 fi, 425 nőnemű, összesen 901 egyén. Ezer lakos után számítva a halálozási arány 30.88% Szomorú, hogy meghaltaknak 54.5%-át. Két éven aluli gyermek volt.

A közbiztonság és közrend
Érdekében 1724 egyént tartóztatott le félév alatt a rendőrség. 1637 egyént saját hatáskörében fenyített meg, 87 egyént pedig bíróságnak adott át. Eltolonczolt a városról 209, és kényszer utlevéllel kiutasított 107 csavargót.

A közegészségi állapotok
Általában véve kedvezőek voltak. Néha roncslótoroklob és vörheny számos megbetegedést és halálesetet okozott. Szörványosan hagymáz kanyaró és himlőcske is előfordult.

A legtöbb halált bélhurut okozott: 160 esetben. Tüdőgümőkór 125, tüdőlob 51, roncslótoroklob 66, vörheny 16 esetben szerepel halálozás okaként. Erőszakos halállal 2, véletlen szerencsétlenség következtében 8 egyén mult ki. Öngyilkosság történt 9 esetben.

Tűzeset
28-szor fordult elő, melyek összesen 410,860 frt kárt okoztak. E csaknem félmillió forintnyi kárnak nagy része az István-malomra esik.

Az adó fizetések
eredménye 329,935 frt. mlálta a várost terhelő állami egyenes adó hátralék, dacára, hogy a félévben 13,262 frttal kevesebb fizetett be mint az előző év második felében, 152,270 litra apadt.

A városházi adópénztárnál összesen 14450 fél tartozott Jeróvni adóját. Zálogolás 3912 esetben történt, de árverés adóért egyszersem mert mire arra került volna a sor, mindeuki reádbé hozta dolgát.

Iparügy.
Az önálló iparosok száma 172-vel szaporodott.

Közutak építése.
Lassanként növekedik a városunk közutainak hálózata. Tavaly következő törvényhatósági utak épültek: a Nagy-Károlyi 1712 folyó méter 12306 frt, a bősörményi 212 fm. 2047, a b-nvárosi 656 fm, 9622, a szoboszlói 1195 fm. 10266 frt. költséggel. Egy folyóméter közut építése átlag 9 frtba került. Most már mintegy 21 kilométer ut van kiköveve Debreczen határáig; de ezzel, szemben hétszáz négy kilométert tévő közut hálózat kiépítetlen.

Az utadópénztár összes követelése a hátralékokkal együtt 96188 frt. volt, de csak 44266 frt. folyt be, 15835 frtot lekeltett irni

behajthatatlanság czimén. Az utadó-pénztár bevétele 75591 frt volt, úgy azonban, hogy 30000 frtot kölcsön kapott a házipénztárból, kiadása pedig 73093 frtot tett.

A többi jelentések tanúgyre és mezőgazdaságra vonatkoznak. A tanügyi jelentést már ösmertettük.

A mezőgazdasági állapotokat feltűntető jelentés általában szomorú képét rajzolja mult évi gazdasági viszonyainknak.

Táviratok.

A kultusz-budget.

Budapest, január 29. (A Debr. Ell. ered. távirata. Érkezett d. u. 3 ó. 30 p.)
A képviselőházban ma folytatták a közoktatásügyi tárca költségvetésének tárgyalását. H é v i z y János főleg az alsóbb oktatásról és B e r z e v i c z y Albert nagyobb szabású szónoklatában az egész közoktatásról beszélt. A Ház rendkívül nagy figyelemmel hallgatta Berzeviczy Albert beszédét a kultusz-budgetról; részletes taglalását zajos éljenzéssel fogadták minden oldalon. — Annál kisebb hallgatósága akadt aztán az utána következő B a t t h y á n y Tivadar grófnak.

A kultusz-budget elfogadása után az indemnity-t tárgyalta a Ház.

Elítelt örmények.

Budapest, január 29. (A D. E. ered. táv. Érke. d. u. 3 ó. 30 p.) Londonból érkezett távirat szerint az örmények rémülten kérvényeztek az angol kormánytól, hogy ez akadályozza meg a török kormánytól halálra ítelt 50 örmény kivégeztetését. Az angol kormány közölte velük, hogy 20 örmény kényszermunkára, a többi pedig fegyházra íteltetett; de halálra egyet sem ítelt a török kormány.

Rochefort Párisban.

Budapest, január 29. (A Debr. Ell. ered. táv. Érke. 5 óra.) Rochefort volt szocialista képviselő, kit száműztek, kegyelmet nyert és visszatért Párisba.

A katonai őrzőparádák áldozata.

Budapest, január 29. (A D. E. ered. táv. Érke. 4 ó.) Nagy és kínos feltűnést keltett, hogy Berlinben ma a katonai őrzőparádát egy embert, ki a katonai műhelyek körüljárkált, minden ok nélkül lelőtt.

Forradalom Amerikában.

Budapest, január 29. (A Debr. Ell. ered. táv. Érke. d. u. 4 ó.) New-Yorki távirat szerint a forradalom Columbiában olyan nagy kiterjedést vett, hogy az Egyesült Államok egy hadihajót küldött ki a fölkelők megfékezésére.

Törvénykezés.

* **Szövetkezeti bűnper.** A gazdák és iparosok általános hitelszövetkezetének debreczeni fiókja által alapított áru csarnok bűnügyében tegnap délután tovább folytatták a tárgyalást.

Felolvastattott S a j ó Györgynek a telep jogi tanácsosának vallomása, mely a vádlottakra terhelőleg hangzik. Majd a vagyoni és erkölcsi bizonylatok, melyek szerint C s u t a k és T h a l v i z e r büntetlen előéletűek. S z ó l ó s i pedig sikkasztásáért 3 évi fegyházra volt már egy ízben jogérvényesen ítélve.

Ezután Dr. N a g y László kir. alügyész

adta elő vádbeszédét. Ismerteti az Árusarnoknál elküldött manipulációkat s mindhárom vádlottat kéri megbüntetni: hűtlen kezelés büntetése és sikkasztás büntetése miatt, mint tártetteket, nemkülönben az üzleti könyvek hamisításából kifolyó magánokirat hamisítás büntetése miatt. Azonfelül C s u t a k Kálmánra nézve hűtlen kezelés, jogtalan vagyoni haszon élvezése és sikkasztás büntetést, S z ó l l ó s i Belára nézve pedig magánokirat hamisítás büntetést kéri megállapítani. Súlyosbító körülményül telemliti, hogy vádlottak valamennyien a műveltebb osztályhoz tartoznak s mégis a vagyontalanabb nép kizsákmányolását tűzték ki célul s hogy mindhárom több rendbeli vétséget követtek el.

Ekkor a védő beszédekre került a sor. I. rendű vádlott védője egyenként czátolja a vád állításait. Tagadja, hogy védenze bárminemű bűnt követett volna el. Kéri figyelembe venni védenzenek 81 éves agkorát is. Ily korban már a legkisebb büntetés is halálhozó lehet.

Ezzel elnök az idő előrehaladottsága miatt az ülést másnap reggel 9 óráig felfüggesztette.

A ma tartott folytatólagos végtárgyaláson II. r. vádlott védője Dr. Harstein Lajos mondott igen szép védőbeszédet. Utána Dr. B a k o n y i Samu, Thalvizer védője fejtegette, hogy Thalvizernek nem is igen lett volna alkalm a terhére rótt bűntetteket elkövetni. — Majd ismét közzvádó, aztán ismét a védők nyilatkoztak. Miután még a vádlottak is megtekinték észrevételeiket, elnök a tárgyalást felfüggesztette s az ítélet kihirdetésének idejéül holnap d. u. háromnegyed 6 órát tűzte ki.

A kir. tábla az igazságügyminiszterhez.

A debreczeni kir. ítélőtábla a következő felirattal búcsúzott el *Szilágyi* Dezső volt igazságügyminisztertől:

Nagyméltóságú Elnök Ur!

Folyó évi január hó 16-án 258, J. M. E. sz. a. kelt leiratában méltóztatott a kir. ítélőtáblát értesíteni arról, hogy ő cs. és ap. kir. Felségének f. évi január 15-én kelt legfelsőbb elhatározásával Nagyméltóságod igazságügyminiszteri állásától saját kéreimre felmentetett.

Az a támogatás, melyről Nagyméltóságod a kir. tábla iránt kifejezett megüdvözlő köszönettel kegyeskedett megemlékezni, a kir. tábla részéről nem nyilvánulhatott másban, mint abban a tántoríthatatlan ragaszkodásban nagyraecselésben és szeretetben, amelyet a kir. ítélőtábla soha meg nem szunt Nagyméltóságod szeméjére iránt táplálni.

Amily hálával vette a kir. tábla búcsuzó főnökének eme kitűnő megemlékezését, éppoly mélyen átértett sajnálattal fogadta azt a közlést, hogy Nagyméltóságod megvált hazánk igazságügyének vezetésétől. A debreczeni kir. ítélőtábla soha sem fogja feledni, hogy Nagyméltóságodnak köszöneti léter, nem fogja feledni a magyar bírói kar, hogy Nagyméltóságod emelte azt a közelsimerésnek ekkoráig soha el nem ért magas fokára, nem fogja feledni, hogy Nagyméltóságod a bírói kar erkölcsi tekintélyét és függetlenségét erős kezzel tartotta fenn s ha kellett annak minbenkor bátran védelmére is kelt. — De nem fogjuk feledni azt sem, hogy Nagyméltóságod karunk anyagi helyzetének érdekeiért ang 6 évig tartó miniszteri állásában is annyi hévvel és sikerrel küzdött, amennyivel elődei közül aligha egyik is.

Még inkább kell fájlalnunk Nagyméltóságod tavozását épen most, midőn a Nagyméltóságod által czénudatosan kezdeményezett s nagy rézzben már megvalósított nagyszabású reform alkotások befelvezésükre várnak.

Igyekszünk azonban a megválasztathatlan tényekkel szemközt meggyugrást találni egyrészeről abban, hogy Nagyméltóságod ama fényes polczra, amelyre hazánk képviselő házának bizalma helyezte, ép oly hálára fogja kötelezni maga iránt a magyar hazát, mint kötelezte volt igazságügyünk élén, — másrészeről pedig abban, miként szabad lesz vélnünk, hogy Nagyméltóságodban igazságügyünk és karunk

érdekének mindig buzgó támogatására fogunk találni.

Ajánljuk magunkat Nagyságodnak további nagybecsű indultába

Erdélyi Sándor új minisztert pedig a következőkben üdvözlük:

Nagyméltóságú Miniszter Ur!

Folyó évi január hó 18-án 265. I. M. E. sz. 9. kelt leírásával méltóztatott a kir. ítélőtábla értesíteni arról, hogy ő cs. és ap. kir. Felségének f. évi január 15-én kelt legfelsőbb elhatározásával Nagyméltóságod igazságügyminiszterre neveztetven ki, e tárca vezetését átvette.

A debreczeni kir. ítélőtábla, bár méltányolva ama feladatok nehézségét, mely Nagyméltóságodra, a nagynevű elődje által megkezdett nagyszabású reformok megvalósítása körül vár, mindazonáltal közszeretett igazságügyminiszterünk távozásának változhatatlan tényével szemben is őszinte ökömmel üdvözlő Nagyméltóságodat igazságügyünk élén, azzal a tudattal és jogosult reménnyel, hogy Nagyméltóságod, a ki lépett miniszterünknek hű munkatársának volt s a ki az ő nagyszabású igazságügyi alkotásaiban tevékeny részt vett, tántoríthatatlanul fog haladni a megkezdett céltudatos reformok útján s azokat diadalra is fogja vészélni.

A kir. ítélőtábla tehát azon bizalommal fogva, melyet Nagyméltóságod magasabb feladatainak megoldása iránt táplál, készséggel ajánlja fel szerény hatáskörében is őszinte támogatását ott a hol arra Nagyméltóságod kegyes lesz alkalmat nyújtani.

Tiszta érzellemmel kívánunk szerencsét Nagyméltóságodnak fényes hivatásához s ajánljuk magunkat nagybecsű jóindulatába.

* **Előleptetések.** Az igazságügyminiszter Tóth Aurél debreczeni törvényszéki jegyzőt a X. fizetési osztály második fizetési fokozatába Kékessy Imre törvényszéki írnokot pedig a XI. fizetési osztály második fizetési fokozatába léptette elő.

A mezőgazdaság céljait szolgáló alkotások ismertetése.

Közlő: **Szücs Mihály**, közgazdasági előadó.

Debreczen, január 29.

Folytatás.

V.

A szőlő és bortermelés előmozdítására szolgáló intézmények.

Ezen intézményeknek célja: a szakértelm terjesztése, hivatalos szőlőszeti és borászati szakegység kiképzése, a filoxera pusztítás folytán szükségessé vált védekezési és új művelési módok ismertetése, a vidéki és ültetési anyagok beszerzésénél a gazdaközönség segítése az okszerű pinczekezelésnél gyakorlati példa nyújtás és a bor értékesítés előmozdítása.

A földművelési kormányzat filoxera ügyében központi véleményező szakközege az országos filoxera bizottság.

Szőlőszeti és borászati ügyekben: az országos borászati kormánybizottság: székhelye Budapest.

A homoki szőlők telepítési munkálatok vezetésére van szervezve: A halatonydéli telepítési kormánybizottság. A vidéki kormánybizottság.

A szőlőszeti és borászati szakoktatás.

Ezen szakoktatások jelenlegi szervezetét 1892-ben nyerte.

Gyakorlati oktatást közönséges parasztvincze lérek és értelmes szőlőmunkásokat képeznek a ménesi és tarczali állami vincze-iskolák a pozsonyi szőlőszeti és kertészeti tantárgy, a tapozczi és munkási vincze lérek.

Gyakorlati oktatással kapcsolatos tudományos oktatás-zakemberek képzését nyújtja: a budapesti felsőbb szőlő- és borgazdasági tantárgy mely a földművelésügyi miniszterium főtanácsa alatt áll.

A szőlőszeti és borászati felügyelőségek.

A szőlőszeti és borászati felügyelők kerületeikben elméleti és gyakorlati előadásokat tartanak. Szaktanácsok nyújtása végett magánfelek által megkereshetők.

Az előbb fennállott borászati vándortanítói intézmény ezen felügyelőségekbe olvasztatott.

20 ilyen felügyelői kerület létesített, Hajdumegye a miskolczi kerületbe, Biharmegye az érdiószegibe van beosztva.

A vinczellér iskoláknál minden év tavaszán szőlőoltási tanfolyam tartatik. A szénkénevezési eljárás bemutatása végett az érdiószegi vinczellér iskolánál gyéritő munkavezetők vannak alkalmazva. kik a szőlőbirtokosok által igénybe vehetők.

Állami szőlőtelepek.

A kecskeméti állami „Miklós telep” 1883 évben létesített, innen évenként tavasszal adatnak ki szőlővesszők, erről a közönség már ősszel van hirdetmény útján értesítve.

Állami amerikai szőlőtelep van Tarkadon, Szendrőn Székesfehérváron, Fehértemplomban Peéren, Nagy-Károlyban, Tarczalon, Kecskeméten, Nagy-Ényeden, Tordán.

A paulis-barackkai szőlő ojtványtelep 1893. évben magánvállalatnak lett átadva.

Szénkénegraktárak.

Hogy a filoxerás szőlők kezelésére szükséges szénkéneget a szőlő birtokosok jutányosabban szerezhessék be a földművelésügyi miniszterium az ország több vidékén szénkénegraktárakat állított fel, melyek vagy államiak vagy bizományiak. Er Diószegen az ottani vinczellér iskola igazgatósága kezelése alatt áll a szénkénegraktár.

A m. kir. országos központi mintapincze.

Ezen mintapincze a földművelésügyi minisztérium épületében van Budapesten, s a magyar bortermelők országos szövetségének kezelése alatt áll. A mintapinczébe bort vagy cognacot küldeni minden termelőnek joga van. A boroknak egészségeseknek kell lenni s az első évi utó-erjedésen átessenők.

Lakbér fejében hectoliterenként egy évre 1 frt kezelési költségben 1/2% számíttatik a tulajdonos terhére. Az elárulást a mintapincze igazgatósága saját elárulási képviselői által eszközölteti.

Az erdélyi Pinczeegylet.

A szövetséget központi pinczében gyakorlati oktatást ad és pincze mestereket képez ki. Borkereskedést folytat és bevásárlásokat közvetít.

A bortermelés védelmére szolgáló intézmények.

A borhamisítás miatt a följelentések kis és nagy községekben a főszolgabíróhoz, rendezett tanácsu és törv. hat. joggal felruházott városokban a rendőrkapitánysághoz nyújtandók be. A rendőri hatóságok támogatására létesítettek: a vegyiskereti állomások, az állandó borvizsgáló bizottságok, mely utóbbi Budapesten és Kolozsváron van szervezve s a hozzá beküldött bor vizsgálata eredményéről szóló határozatát közli az eljáró hatósággal s ez a határozat alapjául itél. Az állandó bizottság szakvéleménye szakszempontjából végleg s és további felülvizsgálást tárgyát nem képezheti.

(Folyt. köv.)

Soha többé — mindörökké.

— Irta: **Sz. Buday Etel.** —

(Folyt. és vége.)

— O ne hagyj el Visnu! — rebegte rémülten, kezét tördelve Kassebi. — Mi várám amiért áthágtam atyám szigorú parancsát? Ó, bárcsak ne szöktem volna meg hazulról...

Daczosan egyenesedett ki büszke királyi alakja, daczczal emelte fel fejét, midő mondá:

— De miért bánk úgy vélem mint egy rabszöganóvel, miért tiltotta el a házból a ki-

menetelt? Miért sujt igazságtalan szigorával? Engem, egyetlen leányát?

— Jó urnóm! Ne légy elbizakodott helyzetredre... Félj! Ne várj tőle semmi jót. Ház-ömered baragja rettenetességét.

— Ó Abu!... Hű emberem, hát hová merre meneküljünk baragja elől?

— Hát a szép fehér arczu idegenhez a „Fehér”-városba.*

— Abu! — kiáltá sértett önértéssel a szép hindu lány, míg szeméből az elpalástolatlan öröm ténye tört fel.

— Azt hiszed szép Kassebi, hogy egyszerű szolga létemre, nincs elég felfogásom megérteni a valót? Hogy azt a bűvös nyelvet, mit mindenki megért, a szerelem édes nyelvét, csak én nem értem meg? Jól láttam én, mikor a palma liget hűs árnyába találkoztatok, mint gyult ki arcza látásodra annak a fehér idegennek, kinek a haja lágyan simulva vállára, arany szálaaként csillognak a nap fényébe. Szemei meg, mint tengerszemben vissza tükröző kék égoltja, úgy mosolyogtak reád. Persze, csak viszonzva a te mosolyodat, miben nem voltál fukar hozzá. Még dalt is készítettem rátk, melyben szerelm-tekről mesélek... No... no...! csak ne akard eltagadni hű szolgád előtt! ki ugyis tudja, hogy mindannyiszor a hányszor csak tehetrétek, találkoztatok a ligetbe. De nem volna baj, ha ezt csak én tudnám!...

— Abu! — szölt a rémülettől elfojtott hangon Kassebi. — Hát más is tud erről?

— Tud bizony.

— Talán éppen atyám?

— Ó bizony. Azért tiltotta el a kimenelt a házból. Azért is jött ma utánunk, mert mindent tud. Szolgályaiddnak egyike, Aziline árult el. Bosszúból tette, a miért hanyagságáért meghüntetted a multkor.

— Óh a nyomorult feketéje! — susogta indulatosan Kassebi.

— Az biz az. Sötét annak még a lelke is, hagyjon biz azzal.

— Mitévő legyek — töprengett a gyermek leány nehéz lelki küzdelemtől gyötörtetve.

A félelem, kötelességérzet, szülő szeretet, vívott egymással nehéz küzdelmet lelkében, a szerelem jövő boldogságáért, mely után, mint szomjazó ajk az ital viz után, esengve epedt.

Az alkonyat mysztikus homálya, barnább be állt a pirangfák sötét árnya alatt, hol a lombok szellőtől suhogtatva, édes titokzatos susogásra keltek, örök boldogságról, bűvös szerelmeletről regélve, a szerelmes lányka szívének.

Marasztalta a biztató magány, tartóztatta a csend; de üzte a homály, mely egyre erős-bülve figyelmeztette a jós szavaira: „Mielőtt a nap leáldozna, a hold feltűnne, igyekezz a ház fedél alá jutni.”

És a szerelemlől susogó lombok regéltek tevéább, egybe hangzóan az öreg hidu szavaival. „Ha nem látod „sohatöbbé” atyádat, úgy szereimesedé leszel „mind örökké.”

A félelemtől elkínzott lányka szívébe behatolt egy biztató meleg sugár, a képzelet szülte regéből, s a szép Kassebi, vonzatva a viszonzott szerelemtől, mint alvajáró ment, fáradtságot nem érezve Kalkuttába, a „Fehér-város” részbe hol kedvesének palotája állt.

A tele hold rezgő fénye, két ölelkező szerelmelel világitott meg a palota nyílt erkélyén; az egyik, fehér szári-ba burkolt barna arczu leány, a másik fehér arczu, aranyszöke hajju ifju volt.

— Végre valahára itt vagy... Eljöttél szerelmesem — suttogá a kék szemű ifju boldogan.

— Eljöttem édesem, hogy „sohatöbbé” el ne hagyjalak.

— Enyém leszesz hát „mindörökké”?

— Tied, tiéd „mindörökké”, el nem vá-lunk „sohatöbbé”....

„Sohatöbbé — mindörökké” suttogták csókba fútt ajkaik és a nagy mindenség titokzatos éji csödjében is végig lebbent:

„Sohatöbbé — mindörökké.”

*) Európáink által lakott város rész Kalkuttában.

Közgazdaság.

* A debreczeni m. kir. állami vegyikísérleti állomás éves jelentése. Dr. Védördi Viktor a vegyk. áll. vezetője a debreczeni m. kir. állami vegyikísérleti állomáson az 1894-ik évben tett munkálatokról a következő jelentést adta ki: Kiadott 206 szakvélemény és az elintéztett ügyiratok száma 163.

A vegyikísérleti állomáson végrehajtott vizsgálatok eredményei közérdeklők lévén, jelentőségükhöz mérten egész terjedelemben vagy pedig kivonatban a bel és külföldi szaklapokban részint már közzétettek részint pedig sajtó alá rendeztettek.

Az eddig csakis német nyelven megjelent ép elősorolt tudományos vegyészeti dolgozatok magyar nyelven a gazdasági tanítvánnyal egybekötött m. kir. állami vegyikísérleti állomás 1894-ik évi évkönyvében fognak közzétetni és ezen évkönyv részére már sajtó alá vannak rendezve.

A fentebbi táblázatban foglalt vegyvizsgálatok közül történt: 1. Hivatalosan a gazdasági tanítvány megbízására 38. 2. A kapitányi hivatal megbízása folytán 6. 3. A megyei hatóság megbízása folytán 5 4. Egy állami ménes birtok megbízása folytán 26. 5. Magánosok, községek, városok stb. megbízása folytán 131. 6. Az állomás vezetőjének saját kezdeményezés folytán 96.

Azon esetben, ha a hatóságok és a saját kezdeményezésből végrehajtott vegyvizsgálatoktól eltekintünk, akkor az iparos, a gyáros osztály volt az, amely leginkább igénybe vette a vegyikísérleti állomást, a mennyiben ezen osztály érdekében és kívánságára 115 vegyvizsgálat történt, vagyis 73,2%, és csakis ezután következik a gazdaságközönség — a melynek érdekében ezen állomás első sorban felállított — 38 vegyvizsgálattal, a mi csak 24,8 %-nak felel meg.

Minden társadalmi osztálynak csakis a műveltebb része szokott egy ily intézményt — mint a minő a vegyikísérleti állomás — tudomásul és igénybe venni, mert csakis ez képes ennek jelentőségét és hasznát felismerni. Ezen műveltebb résznek a vegyikísérletek végeztetése ép oly életszükséglet, mint az újságolvasás, — a mely nélkül sehogy sem találja magát és azt az itt elősorolt adatokat egészen bátran tekinthetjük a gazdasági kereskedelmi (értem azon kereskedőket a kik főképp élelmiszerekkel, élvezeti és más hasonló anyagokkal kereskednek) az ipari stb. műveltség hőmérőjének, mert minél műveltebb a társadalom ezen osztályai, annál nagyobb mértékben veszik azok igénybe a mi tevékenységünket.

Budapesti árú-tőzsde.

Gyenes és Balog gabona-bizományi üzlet (Nádor u. 6. sz.) tudósítása a „Debreceni Ellenőr“ részére. Budapest, január 28.

Napi jelentés.

Gabonaüzlet. Buzát ma mérsékelten kintáltak a vételkedv kedvező volt, s az irányzat csendes lett. Elkelt 30,000 mm. változatlan áron.

Eladások:

Tiszavidéki 200-82 mm. 6.87 frt. 100-81 6.75 frt. 600-81 mm. 6.85 frt. 200-81 mm. 6.8 frt. 100-81 mm. 6.80 frt.

3 havi időre készpénzfizetés mellett. Zab 575-6.25

Határidő-üzlet. Amerika ismét lanyhább árfolyamokat jelzett, nálunk daczára ennek az üzlet szilárdabban indult buzában, zárlat felé lanyhult. Tengeri szitótén élénkebben indult, de tekintettel a gyenge üzletre lanyhult. Zab és rozs változatlan.

Zárlat 1 óra:

Buza márcz. ápr. ra 1895	6.60-6.61
" szept.-okt. 1895	6.96-7.97
Rozs márcz.-ápr. ra 1895	5.52-5.53
Tengeri máj.-júna 1895	6.25-6.26
Zab márcz.-áprila 1895	6.02-6.03
Repce aug.-szept. 1895	10.70-10.80

Zárlat 4 óra:

Buza szept.-okt 1894	6.60-6.61
" szept.-okt. 1895	6.97-6.99
Rozs márcz.-áprila 1895	5.52-5.53

Tengeri máj.-júna 1895	6.24-6.25
Zab márcz.-áprila 1895	6.02-6.03
Repce aug.-szeptre 1894	10.85-10.90

Időjárás: hideg.

Érték-tőzsde.

(A debreczeni „közgazdasági bank részvénytársaság“ közlése 1895. január 29-én.)

Államadósság:

Magyar aranyjárdék 4%	124.75	125.25
" vasúti beruházási kötvény 4 1/2%	128.52	128.75
" koronajárdék 4%	99.10	99.60
" regále váltásági kötvény 4 1/2%	101.25	102.25
Osztrák aranyjárdék 4%	125.50	126.—
Egységes Állam kötvény 4 1/2%	100.50	101.—
Tisza-szegedi 4 1/2%-os nyeremény-sorsjegy	144.—	145.—

Részvények:

Magyar hitelbank részvény	504.—	504.50
Osztrák hitelbank részvény	413.20	413.40
Magyar ipar- és kereskedelmi bank részv.	129.—	129.50

Sorsjegyek:

Magyar jelzőbank 4%-os sorsjegy	128.—	129.—
Osztrák földhitel sorsjegy 3%-os	116.50	117.50
Magyar vöröskereszt sorsjegy	11.75	12.25
Osztrák " " " "	18.—	18.50
Olasz " " " "	13.—	13.50
Bazilika sorsjegy	8.75	9.25
Jó-sziv " " " "	3.10	3.40

Pénzmekek:

Cs. és kir. arany	5.78	5.89
90 márkás arany	12.18	12.22
90 frankos arany	9.86	9.90
1 Sav-reigns	12.40	12.45

Szerkesztői posta.

Magda! Mint értesülünk, a „szépirású nő“ című hirdetésre 18 ajánlkozó közül a munkát egy olyan nő kapta meg, ki szerencsétlenségbe jutott szüleit is gyémolítja e mellett saját családja és gyermekei eltartásáról is gondoskodik.

B. D. Az orsz. tanítói árvaháznál az árvaügyi állás még nem töltetett be.

Debreczeni városi színház.

Idénybérlet 93 sz. Páratlan bérlet.

Ma Kedden Január 29-én,

A libapásztor.

Operett 3 felvonásban. Irta: Forrai és Lukácsi.

Holnap Szerdán 1895. január 30-án

Páros bérletben.

A pálinka.

Színmű 5 felvonásban, 8 képb. Zola Emil regénye után írták Busnach V. és Gastineau. Fordította Rákosi Jenő. (Rendező Péchy K.)

Személyek:

Kupó	Tapolezay.
Lantyié	Pethes J.
Zservéz mosónő	Cserny B.
Virsinia, varrónő	Kiss Irén.
Bossné, háztülgyelelő	Loesarekné.
Lorillyé	Csékly M.
Lorillyóné	Boicsainé.
„Jaj a eszímám“	Püspöky.
R stélyos Bibi	Krémér.
Csabos	Nyi assy.
Pouzséné	Takácsné.
Kaazon	Sándor E.
Karesi mosó konyha legény	Vank P.
Columb apó	Takács S.
Zsüsztin	Takács Jolán.
Nana (16 éves)	Bogyó Ilona.
Kis Nana (7 éves)	Borcsai Erzsé.

Történi Párisban.

HOLNAPUTÁN. UGYANEZ.

HETI MŰSOR:

Pénteken, február 1. Hamupipóké, látványos tündérrege. (Gyermekelőadás, kezdete 6 órakor.) Rendező Péchy.

Szombaton, február 2. Küzdelem a létért. Színmű írta Daudet A. (Itt először.)

Kiadó és laptulajdonos:

„Osekonai“ nyomda és kiadó r-t

Felölős szerkesztő: Eötvös K. Lajos

Helyettes szerkesztő: Katona Imre.

Báti selyemszöveteket 35 krtól 14 frt 65 krig méterkint, valamint fekete, fehér, színes, Henneberg-selyem 35 krtól 14 frt 65 krig méterkint sima, csikos, kockázott, — mintázottak damaszt stb. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 szín és mintázatban stb. postabér- és vámentesen a házhoz szállítva mintákat póstaforduktával küld: Henneberg G. (csász. kir. adv. szállító) selyemgyára Zürichben. Svájcba czimzett levelekre 10 kros, levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek. (4)

Értesítés!

Tisztelettel értesitem a helybeli és vidéki fűszerkereskedő urakat, valamint a magánfogyasztókat, miszerint a nagyváradi Berger Dániel több világhiállításán kitüntetett élesztő gyártmányából, egyedüli és állandó raktárt bírok és t. vevőimnek — mindennap friss élesztővel — szolgálhatok, megjegyezve, hogy ismét eladókat 20% árengedményben részesítem.

Kérem szives megrendelésüket

KOHN LAJOS,

Nagy-Hatvan-utca 1099. szám Mayer Ferenczféle ház.

1325 szám

1894. v. k

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbírósnak 20338/1894. P. sz. végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Gebrüder Kohn, kassai kereskedő cég részére Spitzer Dávid, debreczeni lakostól 119 frt 48 kr tőke, ennek 1894. évi szeptember hó 27-ik napjától számítandó 6% kamatai és pedig összesen 31 frt 67 kr. perkölttség erejéig 1894. évi október hó 28-án bíróság lefoglalt és 483 frt 20 krra becsült butorok, ágyneműk, bolti felszerelvények és egy hordó borból álló ingóságok **1895. évi január hó 30-án délutáni 2 órakor** kezdetét veendő és Péterfia-utczán, 939. számú háznál a Takarékos és Hitelintézet 215 frt tőke követelése és jár., továbbá a h. doroghi takarékpénztár 270 frt tőkekövetelése és jár., Hidvéger Mihály 2000 frt tőke követelése és jár., végre özv. Moldoványi Ignáczné 70 frt tőke követelése és járulékaire nézve is egyidejűleg megtartandó nyilvános bírói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alól is el fognak adatni.

Debreczen, 1895. évi január 13.

Török Péter bírói kiküldött.

A debreczeni munkás daljegylethez karmester fölvetetik.

Föltételek megfudhatók:

Kurián Gyula órás üzletében
Főpiacz (Biederman palota.)

Reform-fűző

Szabadalm Ausztria-Magyarországban és Franciaországban.

Ritkasága maga nemében
Kivágott és szabályozható a csipőnél.

Igen egyszerű a fel- és levételénél, rendkívül kényelmes és úgy a mell, mint az egész felső testrésznek igen elegáns, kecses és plastikus alakot ad. Erős csipő összeszorításánál igen alkalmas, érdekes állapotú nők részére felülmulhatlan.

Árak halosonttal: 2,50, 3,25, 4.— frt darabonként.

Landeis Lipót és testvére, Bécs,
VI., Wa Igasse 16.

Stern József és Testvére

gőzerőre berendezett
kefeáru-gyárának

DEBRECZENBEN
Piacz 1584.
Bika szálloda mellett.
Csanak-ház.

rövid, szövött és norinbergi árak
nagykereskedésének

Detail osztálya (kicsinybeni eladás) gyári árakon

Kete-árak
háztartási, ipari és gazdasági célokra.

Ecsetek, meszelők, seprők.
Ruha, haj, fog és körömkefék,
fésűk, szappanok, illatszerek,
bel- és külföldi toillet cikkek
dus raktára.

Női, férfi és gyermek
szövött, kötött harisnyák,
Alsó ruházatok.

Férfi nyakkendők,
fehérneműek,
esernyők, czernák, pamutok,
norinbergi cikkek
nagy választéka.

A festő és mázoló iparosoknak külön figyelmébe ajánljuk, hogy ecseteinknél rendkívüli kedvezményeket nyújtunk.

195.
Az „**ISTVÁN**” gyógyszer társulat
örleményének

ÁRJEGYZÉK

s a j á t r a k t á r á b a n .

Az 1887. április hó 18-án Budapesten tartott általános magyar malomgyűlésen megállapított 1887. évi június 1 én életbe léptet- eladási, fizetési és szállítási módokatokr vonatkozó egyezmények szerint.

Kötelezettség és engedmény nélkül kész- pénzfizetés mellett.

ZSÁKKAL EGYÜTT.

A. Asztali dara nagyszemű	13 20
B. Szinte „ aprószemű.	12 60
0. Királyliszt	12.40
1. Lángliszt kivonat	11.80
2. 1-ső rendű zsemlyeliszt	11 40
3. Zsemlye liszt	11.—
4. 1-ső rendű kenyér liszt	10.60
5. Közép kenyér liszt	10.20
6. Kenyér liszt	8.80
7. Barns kenyérliszt	7.30
8. Takarmány liszt	6.20
11. Finom korpá zsákkal	4 60
12. „ „ „ zsáknélkül	4 40
12. Durva korpá zsákkal	4.40
„ „ „ „ zsáknélkül	4.20
„ „ „ „ „ zsáknélkül	4.—
A zsákok súlytartalma teljsúlyt tisztasúly nak véve.	
A. B. 0—6 számig	85 kiló
7. és 8. szám	70 „
11. 12.	50 „
Debreczen, 1894 Deczember 28.	

MOLL SEIDLITZ POR.

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz **MOLL A.** védjegyét és aláírását tünteti fel.

A **Moll A.-féle Seidlitz-porok** tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és aitestbántalmak, gyomorgöres és gyomorhév, ezótt székrekedés, májbántalom vértolulás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles házi- szernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. Ára egy lepecsételt eredeti doboznak 1 frt o. é.

Hamisítások törvényileg fenyítetnek.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ES SÓ

Csak akkor valódi

ha mindegyik üveg **MOLL A.** védjegyét tünteti fel és „A. MOLL feliratu ónozattal van zárva.

A Moll-féle francia borszesz és só nevezetesen mint fájdalomcsillapító bedörzsölési-szer kö- vény, esz és a meghűlés egyéb következményeinél legismertebb népszer. — Egy ónozott eredeti üveg ára: 90 krajczár.

Moll Salicyl-szájvize.

(Főalkatrésze: fűzőlyavas szikszó.)

A mindennapi szájtisztításnál különösen fontos bármely koru gyermekek, min felnőttek számára; mert e szájviz a fogak további épségét biztosítja s; egy szersmind óvszer fogfájás ellen. Egy **MOLL A.** védjegygyel ellátott üveg ára- 60 krajczár.

FŐ-SZÉTKÜLDÉS

MOLL A. gyógyszerész es. és kir. udvari szállító által,

BÉCS: I., Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta póstantárvét mellett teljesítetnek.

A raktárakban tessék határozottan **MOLL A.** aláírásával es védjegyével ellá- tott készitményeket kérni.

Raktárak: **DEBRECZENBEN** Tóth Béla gyógyszerész, dr. Rothcsnek V. E. gyógyszerész és Szent-Királyi Tivadar uraknál.